

อย่าเพิ่งหยุดทำงาน

เริ่มระบบเกษียณอายุการทำงานระดับสากลมานานแล้ว แม้เมื่อ 80 ปีที่แล้ว ก็ยังคงนิยม เกษียณอายุการทำงานในวัย 60 ปี แม้ทั้งไทย ยุโรป และสหรัฐฯ ฉะนั้น โดยส่วนรวมแล้วเมื่ออายุครบ 60 ปี ทั้งข้าราชการและบริษัทเอกชนต่าง ๆ ก็เกษียณ คือต้องหยุดทำงาน สำหรับบรรดาข้าราชการมีระบบบำนาญเกษียณที่กำหนดค่าบำนาญและค่ารักษาพยาบาลทั่วโลกคล้ายคลึงกัน สำหรับเอกชนเพื่อนผมที่ได้รับค่าใช้จ่ายค่าเกษียณงาน พอมีรายได้สบายทีเดียว แต่เมื่อราว 20 ปีมานี้ระบบเกษียณได้เปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะศาลและอัยการได้กำหนดอายุเกษียณใหม่เป็น 70 ปี โดยอ้างว่าบุคลากรประเภทนี้หายาก ต่อมาเมื่อราว 10 ปีมานี้ บรรดาอาจารย์ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ก็ขยับเวลาเกษียณออกไปเป็น 65 ปีบ้าง 70 ปีบ้าง โดยอ้างว่า เฉพาะคณาจารย์และนักวิจัยได้ขยายเวลาให้ แต่ไม่ทุกคนคือ พิจารณาผลงานเป็นราย ๆ ไป ฉะนั้น หลายคนได้รับและหลายคนไม่ได้รับการพิจารณาต่อหรือขยายเวลาเกษียณออกไป เมื่อก่อนสำหรับผู้เกษียณราชการแล้วมีบริษัทใหญ่ ๆ มาชวนรับไปทำงานเกือบหมดเพราะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเรื่องบุคลากรใด ๆ อีก รับผู้มีความรู้และประสบการณ์ได้ทันที ทั้งเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย แม้สหรัฐฯ เรามักได้ยินข่าวคราวเสมอว่า บริษัท เอกชนรับบรรดาผู้เกษียณเข้าทำงานเยอะ สำหรับไทยบริษัทใหญ่ ๆ ก็รับบุคลากรเหล่านี้ไว้เป็นจำนวนมาก และให้เงินเดือนแพง ๆ ผมพิจารณาเห็นว่า บุคลากรที่เกษียณอายุ 60 ปี จำนวนเยอะมากหรือโดยทั่วไปมีสุขภาพแข็งแรง และยังสามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพ เพราะร่างกายยังแข็งแรง สุขภาพดี เพราะดูแลสุขภาพตัวเองดี และการสาธารณสุขสมัยใหม่ทำให้คนอายุยืน ผมเห็นว่าแม้ระบบเกษียณราชการหรือการทำงาน จะกำหนดด้วยเกษียณไว้ 60 ปี แต่หลังจากนั้นปีหนึ่ง ๆ มีผู้เกษียณเป็นจำนวนมาก และยังสามารถทำงานได้ บางคนอาจจะสมัครใจหยุดเพราะทำงานมานานแล้ว ผมเองรับราชการมาทั้งสิ้นทั้งหมด 39 ปีเต็ม และเป็นผู้บริหาร หรือ CEO กว่า 10 ปี นับว่านานพอสมควร แต่ก็ยังมีสุขภาพดีและสามารถทำงานได้ และยังช่วยราชการอยู่หลายเรื่อง ในรูปคณะกรรมการ ผมเชื่อเหลือเกินว่า ยังมีทั้งข้าราชการและเอกชนจำนวนมากยังมีสุขภาพแข็งแรง ทำงานได้ ผมอยากเห็นทุกคนเหล่านั้นควรทำงานต่อไป การทำงานหลังเกษียณอาจทำงานส่วนตัวที่ตนเองชอบ เช่น เขียนบทความ เขียนหนังสือ หรือค้นคว้าเรื่องใหม่ ๆ แล้วมีผลงานส่งผู้อ่านเสมอ ผมได้เขียนบทความบ่อย ๆ ขณะนี้รวมเกือบ 450 เรื่อง บรรจุในกล่องความรู้

กระทรวงมหาดไทย (Knowledge Management, K.M) และยังคงเขียนไปเรื่อย ๆ โดยเฉพาะเล่าเรื่องงานที่ทำ เคยทำและประสบการณ์ทั้งชีวิต และการทำงานซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนกับผู้อ่านอย่างกว้างขวาง นอกจากนั้นผู้เกษียณอาจเข้าร่วมกับกลุ่มคลังสมอง ที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถแห่ง ร.9 ได้ดำริไว้ และมอบงานพัฒนาดูแลอยู่ในขณะนี้ ซึ่งการเข้าร่วมทำได้กว้างขวางมาก โดยเฉพาะช่วยท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ได้เยอะ ประการถัดไปอาจเข้าร่วมกับกิจกรรมในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ หรือชุมชนอื่น ๆ ที่ตนสนใจ เพราะปัจจุบันมีกิจกรรมในชุมชนมากมาย แต่อาจไม่กว้างขวางเหมือนในต่างประเทศ เช่นในยุโรป และสหรัฐฯ อาสาเป็นมัคคุเทศก์ การทำชมสถานที่สำคัญ ๆ โดยเฉพาะในต่างจังหวัด บางประเทศมีชมรมผู้สูงอายุให้แต่ละคนมาบรรยายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ทั้งเป็นผู้บรรยายและผู้ฟังเกิดประโยชน์มากทีเดียว ปกติผู้เกษียณมีรายได้หรือบำนาญอยู่แล้ว ไม่เดือดร้อนค่าใช้จ่ายใด ๆ เราอาจขาดแคลนผู้จัดการหรือตัวกลางคล้าย Match Mater หากู้รัก แต่เป็นตัวกลางทำอย่างไรจะให้มีการทะเบียนแล้วให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสพบกัน และทำประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

เรามักจะได้รับข่าวเสมอว่า ผู้สูงอายุหลายคน โดยเฉพาะผู้นำ เช่น ลี กวนยู ขณะมีชีวิตได้กล่าวเตือนผู้สูงอายุว่าอย่าหยุดทำงาน ถ้าหยุดจะทำให้เหงา และตายเร็ว รวมทั้งมหาเดห์ อดีตนายกรัฐมนตรีนมาเลเซีย อายุ 90 กว่า ยังอาสาเป็นนายยก และประสบความสำเร็จและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุอย่าหยุดทำงาน ถ้ายังทำได้ให้ทำต่อไปคือ หากิจกรรมต่าง ๆ ทำตามโอกาสจะอำนวย ขอให้ทุกคนแม้เกษียณแล้วหลายคนยังทำงานได้ อย่าหยุดทำงานท่านจะอายุยืนตามงานไป

